چەند شیعرێکی نوێی سەلام محەمەد

پیاسەیەك بۆ گەردوونی ناخدا

ئەم نووسینە بابەتەکە زۆر تایبەتە بە خۆمەوە . گەمەیەکی هێجگار سەرنجڕاکێشی هونەری و شیعری و لە هەمان کاتدا فەلسەفیشە . سەرەتا چەند دێڕێك بووكاتێ پیادا چوومەوە بوو بەم بەرهەمە کە هێشتا ئەگەر بکەوێتە پێش چاوم ئارەزووی گۆڕانکاری دامدەگرێت . جۆرێکە هەر جارێك کە دەیخوێنمەوە بە دەستی خۆم نییە بەردەبمە قرتاندن و خستنە سەر بە پێچەوانەی زۆربەی نووسینەکانم کە دەسبەجێ بەڕاویان دەکەمەوە . رەنگە هونەری شیعر و زمانم فەرامۆش کردبێت وەلێ ئەم بیرۆکەیە هەمیشە تازەیە و هەرگیز کۆن نابێت . وەرگێڕانێکی راستەوخۆی هەستە گەرمەکانی ژیان و ئینسانە. دەگونجێ بتوانم لە پاشەڕۆژدا بە وردی کاری تیادا بکەم دەقێکی نایابی لێ دەربچێت وەلێ لەم باروودۆخەی ژیانمدا ئەوەم بۆ ناگونجێت . وا جارێ لە فەوتان رزگاری دەکەم دەرفەتیش بڕەخسێت بە زەوقێکی شیعرییەوە جارێکی تریش دەینووسمەوە . دەق هەیە بە ئاستەم دەستکاری یەك وشەی بکەیت دەشێوێت دەقیش هەیە چەندەی زۆرتر دەستکاری بکەیت جوانتر و درەوشاوەتر دەبێ وەك ئەم کورتە پیاسەیە . بە ئاشکرا خۆی پێت دەڵێ هێشتا گەمەکە تەواو نەبووە و زۆری بە بەرەوە ماوە .

من دەمێکە ، زۆر دەمێکە
ئاوی بادەی مەحاڵم نۆش کردووە بۆیە
چی لە ناو مێشك و دڵدایە بووە بە پرسیارێك
لە هیچ کتێب و تابلۆ و ئاواز و فەلسەفەیەکدا
وەڵامی نییە
گشت وەڵامەکان رێژەیین !
کۆڵ نادەم تا دوا چرکەی تەمەنم
چاوشارکێ لە گەڵ (کات) دا دەکەم
بە خۆشی بێت
یا بە ناخۆشی ناچارم
هەموومان بە ناچاری هاتووین
با وەك هێلکەیەکی دوو زەردێنە
لە سەر هێڵەی ئیستیوای نێوان هەردووکیان
بە رۆنی چارەنووس لە ناو تاوەی ئەجەلدا
هەڵقرچێم و بسووتێم
یا وەك سۆفیەکی گۆشەگیر

لـە سووچە دوورەکانی
خەڵوەتخانەی ناخمدا
سەمای پایزانە بکەم
سەمایەك لە زیکری ئەو دەروێشە دەچێت
بەر هێزی موگناتیسی جەزبە کەوتووە و
سەر بادەدات و حاڵ گرتوویەتی و
نازانێ چی دەڵێ
نازانێ باسی چی دەکات
منیش نازانم چی دەڵێم و
باسی چی دەکەم
دەربڕینێکە ….
ئا ، تەنیا دەربڕینێك و هیچی تر
هەر دەڕۆم و دەڕۆم
ژیرانە بێ یا شێتانە
بە دەم گۆرانیەوە بێ یا گریان
کاتێ دەکەومە شوێن سۆراغی
دۆزینەوەی رەگەکان
رەگی شتەکان و هیچەکان
رەگی درەختەکان و
ئینسانەکان و ئەستێرەکان و
هەسارەکان و
دەنکە ئەتۆمە وردیلە و مەزنەکەی بیگ بانگ
دەبینم رێکەوت لە چەند هۆیەك پێکهاتووە و
هەرگیز ئەنجام بێ هۆ نییە
با فەلسەفە بخەینە ئەولاوە
با بە سادەیی وەك کوڕە سادەکەی
جارانی رەحیماوە مەست مەست بڕۆم
دووبارە نا هەزار بارە
ئەم خاچی ئازارە بە کۆڵمدا بدەمەوە
ئێ باشە لەم دوو رێیانەدا
کە هەر یەکەیان دەیان رێچکە و توولەڕێی تازەی
لێ دەبێتەوە
لەوانیش دەیان و هەزاران رێگای پان و پۆڕی تر
من بۆ کوێ بڕۆم ؟
دەگریم بە کوڵ دەگریم
قا قا پێدەکەنم
بۆ سەری خۆم بیەشێنم ؟

م□ت□□ك□ نايزانم و تەواو
(نازانم رەحەتى گيانم)
ئا ، بۆچى نا ؟؟
دەكرێ خۆم بخ□□ت□نم
چى ل□ خ□خ□□تاندن ئاسانترە ؟
دەكرێ بڵێم :
من بۆيە لەدايك بووم چاوەڕوانى گۆدۆ بكەم
دەكرێ واز لە نووسين بهێنم
لە جێى بيرى تازە
بۆ شێوەى تازە بگەڕێم
بۆ نموونە : حەوت كراسى رەنگاوڕەنگ
هەر جارێك و هەر شيعرێك
كراسێك دەكەمە بەر وشەكان
ئەوسا لە ژێر هەر رەنگێكدا
مانا يەك دەدرەوشێتەوە
بەڵام من بۆ خوێنەر نانووسم
چاوەڕێى ناو و نازناوى گەورە گەورە نيم
ئەگەر لە ناو هەزار رەنگدا
تاقە بيرێك بشارمەوە
بێجگە لە رەنگێكى گونجاو
چاوم هيچى دى نابينێت
بۆ نا ؟
دەكرێ خۆم بخەڵەتێنم
ئەگەر گۆدۆش نەيەت
لە دڵەوە چاوەڕێى يار دەكەم
دەكرێ بە هيواى هاتنى
فريشتەيەكى ژن
يا ژنێكى فريشتە كە نازانم
بوونى هەيە يا نا
دەيدۆزمەوە يا نا
دەكرێ هەر بڕۆم و بڕۆم
دەى ، گريمان دۆزيمەوە و يار هات
خەنى لە خۆم يار هات
ئايا كێشەكە لێرەدا كۆتايى دێت ؟
يا لە سەرەتاى كۆتاييەوە
خاچى ئازارێكى گەورەتر هەڵدەگرم ؟
وەك هەميشە بە دڵێكى

نیوە تاریك و نیوە رۆشن
دەبێ گورج بکەومەوە رێگا
تا قەترەیەك خوێن لە دەمارەکانمدا بمێنێت
دەبێ تەماشای دوور دوور دوور
بکەم و هەر بڕۆم
خودایە چ ورووژان و تووانەوەیەکە
جار جار بە ئینسانبوونی خۆم پێدەکەنم
جار جاریش بۆ بەئینسابوونی خۆم دەگریم

رەنگی مردن

جار جار بە جۆرێك گڕ دەگرم
خەریکە لە نوکی پێوە تا تەوقی سەرم
وەك ئاگرەکەی باوەگوڕگوڕ
بسووتێم و ئیتر هەرگیز نەکوژێمەوە
رۆژی دوایی
تەماشا دەکەم نەك تەنیا
سارد و خامۆش بوومەتەوە
بەڵکو بوومەتە گۆمی بەستەڵەك
روومەتم شووشەی شەختەیە
وا هەست دەکەم
تا سەر ئێسقان سەرما هوروژمی هێناوە
تا ماوم گەرم نابمەوە
باوەڕم بە داگیرسان و
بە کوژانەوە نەماوە
ئەم ژیانە ژانەسەرە بێ خواستی خۆم
سەر بەرەو خوار و بەرەو ژوور
روو لە رۆژئاوا و رۆژهەڵات
هەر دەمبات و دەمهێنێت و وازناهێنێت
ئەوەی دەمەوێ نامداتێ
کەی بیەوێ گڕی دۆزەخ بەردەداتە
خەرمانی هیوا و خەیاڵ و خەونەکانم
یان رێك بە پێچەوانەوە
بە دیوەکەی تردا ، خوێنی
یەك یەك هەموو ئۆرگانەکانی ناو لەشم
دەکات بە شاخێکی بەستوو
پاشان بە رەنگێکی غەریب

کە لە رەنگی مردن دەچێت
لە سەر جەستەی
سپی و م□یوم دەنووسێت :
زەمهەریر و سەهۆڵبەندان

رەنگی هیچ

کەس نازانێت و ناتوانێت
بە وشە و رەنگ و ئاواز
وێنەی خەم (وەك چۆن خۆی هەیە)
بکێشێت
تەنیا هەست بەوە دەکەین
باس باسی کز□ با یەکی ساردە
کەس نازانێت و ناتوانێت
ئەو لافاوەی لە دڵیدا پەنگی خواردۆتەوە
بەرداتەوە
ئەگینا خۆی یەکەمین کەس دەبێت
کە تیایدا بخنکێت
نووسەر و شاعیر تا ماون هەمیشە خەون دەبینن و دەڵێن :
بشێ رۆژێك بێ رۆمانێك یا شیعرێك بنووسم و بڵێم :
ئۆخەی ئەوەی ویستم نووسیم
ئیتر بشمرم قەیناکا
هونەرمەند تا ماوە هەمیشە
لە گەڵ خۆیدا منجە منجیەتی :
تابلۆیەك لە مێشکمدا یە
بە رەنگی ئاسایی نانەخشێنرێت
بشێ رەنگی دەیکە هەبێت ؟
بۆنموونە رەنگی هیچ
چونکە هیچ یەك هیچ نییە
رەنگەکانیان جیاوازە
گۆرانی و سیمفۆنیەکانیش
لە باشترین حاڵدا
وەك دەنگدانەوەی دوور دوور وان
دەبیسترێن و نابیسترێن
نا جوانێ هەرگیز رەشبین نیم
قەناعەت گەنجینەیەکی بێ بنە
شەڕ لە گەڵ چارەنووس و

بەختى بێ بەختى بەئينسانبوون ناكرێت

نەفرەت و گوناهە رەشەكان

واملـێهاتووە وێنەى تۆ
بكەم بە دەستپێكى شاشەى كۆمپيوتەر و
لە ئاسمانى چاوەكانتا بەرز هەڵفڕم
نەتوانم بگەڕێمەوە
بۆسەر ئەم زەويە نەگبەتە پڕاوپڕەى
لە نەفرەت و گوناهو هەزاران هەزار
شەيتانى هار
من بەرگەى هەواڵەكانى تى ڤى و
كۆمپيوتەر ناگرم
دەترسم لە ناكاوێكدا
پيلم بگرن
بۆ ناوجەرگەى خۆپيشاندانێكى گەورە
خۆيشيان نازانن بۆ كێيە و دژى كێيە
من تازە ئێكسپايەر بووم
لە جيهانى نەوت و خوێندا
بێجگە لە چاوەكانى تۆ
هيچ رۆشناييەك نابينم

كوودەتا

بێجگە لە خۆت
چەند خەونێكى پچڕ پچڕ و كورت نەبێ
هيچت تيادا نەهێشتمەوە
تەماشام كە چۆن بووم بە ئاوەدانترين
تەنياى دونيا !

چۆلەكەكانى سيمفۆنياى
كاتژمێرى بيست و پێنج

رۆژانە
شتگەلێك دەكەم ، دەنووسم ، دەخوێنمەوە
يا دەبيستم و دەبينم
هەستێك دامدەگرێت
بێجگە لە دووبارەبوونەوە و كوشتنى كات
دونيا شتێكى تازەى پێ نييە

رەنگە لەم سەردەمەدا مێشکی ئینسان
زیاتر بڕ نەکات
ئەگینا
ژمارەی خانە بەتاڵەکانی ناو مێشك
هێجگار زۆرن
تا ئەم چرکەیە
رەنگە تەنیا چەند دانەیەکی زۆر کەمیان
لێ بەکارهاتبێت
ئەگەر تۆزێ زیاتر بن
ئەوسا بەزمە گەورەکە دەست پێدەکات و
دەبێتە پێشبڕکێی فتبۆڵێنی نەوەوی
لە نێوان هەسارەکاندا
ئەو کاتانەی بە خۆڕایی رۆیشتوون
بێ سود یا زیان
بێ قازانج یا زەرەر
لە تەواوی تەمەنم دەربهێنم
رەنگە تەنیا ئەو ساڵانە بمێننەوە
کە هێشتا منداڵ بووم ونەمدەزانی کات چییە
چ جیاوازییەك نابینم
لە نێوان ژیانی خۆم و حوکمدراوێك
بە سزای زیندانی هەتاهەتایی
لە گەڵ ئیشکردنی قورسدا
بێجگە لەوەی ئازار و ئەشکەنجەی زیندانییەکە
جەستەییە
تەنانەت ئەگەر خوێنیشی ل□ بەر بڕوات
یا بە بەردەوامی زا□م□کانی بکو□□ن□وە
هێشتا هینەکەی من نوێنەری راستەقینەی
هەناسەی ساردی ئینسانە
بۆن و دەنگ و رەنگی نییە
هەمیشە بیر دەکاتەوە
کاتێ خەویش دەمباتەوە
ئەو هێشتا بیر دەکاتەوە
بە خەون و خەیاڵیش دەرەقەتی نایەم
چەندەی بە لاڕێدا دەیبەم
هەمیشە دێتەوە سەر شەقامی گشتی
تا قەتێکی دەوێ لێی بپرسم
بیر لە چی دەکاتەوە ؟

جار جار لە هیچ و
جار جاریش لە هەموو شتێك
ئەو پێی وایە (هیچ) و (هەموو)
زۆر لە یەكەوە نزیكن
هیچ لە دەرەوەی سێ مەوداكەی گەردووندا
هەبووە و دەمێنێت
نە سەرەتای دیارە نە كۆتایی
با زیاتر سەری خۆم و تۆیش نەیەشێنم
وەك راهاتووم لەم ساتە قورسانەدا
فێڵ لە خۆم دەكەم
رۆمانێك دەخوێنمەوە
تەماشای فیلمێك دەكەم
یا لە سەر پشت رادەكشێم و
چاوەكانم دەنووقێنم
دوور دوور دوور
چەند هەزار ساڵێكی هەتاویی
دوور دەكەومەوە و
گوێ دەگرم لە جریوە جریوی
چۆلەكەكانی سیمفۆنیای
كا تژمێری بیست و پێنج

شیوەن

كەس وەك خۆم شیوەنم بۆ ناگێڕێت
كەس وەك خۆم بە مردنم دڵگران نا بێت
كەس وەك خۆم
هەست بە ئازاری ئەو گوێزانە تیژە ناكات
چۆن دڵم شەقار دەكا كە دەمرم
دەڵێم گوناحە بەم هەموو تامەزرۆییەوە
ببم بە هیچێكی بێ گیان و بێ زمان
وەك بەرد
وەلێ كە دەڕوانمە عاجباتیە مۆمیاكراوەكانی
مۆزەخانەی ژیان
خێرا دەست بە لووتمەوە دەگرم
تا بە بۆن نەكەوم
بزەیەكی گاڵتەئامێز دەكەوێتە سەر لێوم
بە خۆم دەڵێم بیری لێ نەكەیتەوە چاكترە

هیچستان هەر هیچستانە
جارێ چەند پەرداخێکت ماوە نۆشیان بکەیت
چەند ماچێکت ماوە
مردنی تیادا بتوێنیتەوە
چەند کتێبێک ماون بیانخوێنیتەوە
رەنگە چەند شیعرێکیشت پێ مابێت
بیاننووسیتەوە
پەلە مەکە
رەنگە پاش چەند ساڵێکی تر
گلگامێش پەیدا بێتەوە و
لە دوڕگەکانی واق واقەوە
دەرمانی (نەمریی) بۆ ئینسان بدۆزێتەوە
ئەوسا هەر بە کاڵی گۆشتی یەکتری دەخۆن
تا لەشکری بێ کۆتایی
لە سەر ئەم زەویە بچووکە
جێگای ببێتەوە
رەنگە ئەوسایش
بیری یادەوەرییە خۆش و
ترووسکە ترووسکی رۆشنایی
رەنگە ناسك و نایابەکانی ئەم رۆژگارە بکەین
ئێمە هیچ نازانین
هەندێکمان دەزانین کە هیچ نازانین
بەشێکی ترمان نازانین
بزە گاڵتە ئامێزەکە دێتەوە سەر لێوەکانم
رەنگە من هەر بەو بزەیەوە بمرم
تا خودا زووتر و باشتر بمناسێتەوە
چۆن بە رووتی و بێ گوناح لەدایکبووم
ئاوایش بۆ باوەشی
نیشتیمانی راستەقینە و هەمیشەیی خۆم
گەڕامەوە و نەمزانی
حیکمەت لەم کورتە سەفەرەدا چی بوو ؟

یول (کریسمس) لە ڤێستەرۆس

کش و ماتە قەراغەکانی شار
ساردە ، بەفرە ، وژە وژی بایە
چۆلەکەکان ئەم ماڵ ، ئەو ماڵ لە برساندا

جوكە جوك و باڵەفڕەيانە
تەنانەت درەختەكانيش
بە تووڕەييەوە هەناسەى تەڵخ و بەر دەدەن
بە پێچەوانەى سەنتەرى شارەوە
كە لە ناو گۆڕپى رەنگاوڕەنگدا جمەى دێت
نازانيت ئەمە شارى بنيادەمە
يا مێروولەى ورووژاو
ئۆتۆمبێلەكانيش لەم رۆژانەدا مەستن
لە جياتى بەنزين بادە دەخۆنەوە و
بە ئەلكەهول كاردەكەن
سويديەكان لە خۆشى هاتنى يول
پۆل پۆل و فەكان فەكان
رادەكەن و فريا ناكەون
لە ماڵێكى ئەوسەرى شاردا
ئەگەر تەماشاى پەنجەرەيەكى تريفەيى بكەيت
پياوێك ناوى سەلام محەمەدە
بە تەنيا دانيشتووە و
قاوەى بەيانى دەخواتەوە
نە را دەكات نە فەكان فەكانى پێكەوتووە
نە دەخۆشێ نە دەتەنگ
نە هەست بەوە دەكات زەمەن
هێواش هێواش بە پێشەوە دەچێت
يا پەلەيەتى و بازى گەورە گەورە دەدات
دانيشتووە و لەسەرخۆ قاوەكەى دەخواتەوە
ئەو بەيانيان بە بۆنى قاوە مەست دەبێت
بير لە تاڵەموويەكى زۆر باريك دەكاتەوە
لە نێوان شێتبوون و ژيرى
يا دابڕان و بەيەك گەيشتن
بير لە ماڵئاوايى دەكاتەوە و
گوێى بە گۆرانى (ئان كاترين) ى (كۆرنێليس)
هەڵخستووە
خەريكى مەشقكردنە لە سەر يارى
جيابوونەوە لە دڵى خۆى
ئەو دڵەى هەزار و يەك موسيبەتى بەسەرهاتووە
دڵێك سپى سپى وەك ئەڵماسى شووشە بە
لە دوورەوە دەبريسكێتەوە
دڵێك لە بەردەم نوكە پەنجەكانى ياردا

هەميشە لە لۆكە نەرمتر
وا خەريكە سەرما بيتەزێنێ و بيبەستێت و
بيكاتە بەردە بەفرينە
دڵێك دەيان بزمارى ئاگرينى پيا چزاوە و
هەزاران جار داخ بووە
دەڵێى نە باى ديوە نە باران
ئەم بەيانىە دڵم منداڵ□ ب□تەوە
وڕكى گرتووە
لێوى خستۆتە سەر لێو و
هەنسكە هەنسك بەرى نادات
خەريكە بگرى و بڵێ :
داد خودا
كە ئينسان ئازاد نەبوو
چ حيكمەتێكە خوڵقاندنى ؟
قەلەڕەشێكى برسى هاتە ناو حەوشەكەوە
هەناسەى تووڕەيى دارستان
تێكەڵەيەكە لە باران و بەفر
سويديەكان هەر رادەكەن و
فرياى ديارى كڕين ناكەون
منيش لەمديو پەنجەرە تريفەييەكەوە
قاوە دەخۆمەوە و بيردەكەمەوە
چۆن دڵى خۆم فەرامۆش بكەم و
ئەو پێچى مێزەرەى لە تەمەنم ماوە
بيدەمە دەستە دڕكاوى و
زبر و رەقەكانى ئەقڵەوە
نا هەزار نا
من تەنيا بە ئەقڵ ناژيم !